

**T.C
KAHRAMANMARAŞ VALİLİĞİ
İL GIDA TARIM HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ**

**KAHRAMANMARAŞ İLİ
GIDA GÜVENLİĞİ
EYLEM PLANI**

2017

GİRİŞ

Geçmişte insanlar kendi ürettikleri gıdaları sadece bölgesel ölçekte tüketiyor veya çok sınırlı bir şekilde mübadelesini yapıyordu. Ancak 20. yüzyıldan itibaren gıda üretim ve tüketim şekillerinde çok önemli değişim ve gelişmeler olmuştur. Buna bağlı olarak günümüzde gıda sanayi ve gıda ticaretinde oluşan değişim ve gelişim sonucu, gıda maddelerinin üretim teknikleri ve ürün formülasyonları ve ürün çeşitliliği büyük bir artış göstermiştir. Giderek artan bu olgu içinde yer alan seri üretim ve yüksek otomasyon, ambalajlama, formülasyon ve dağıtım sistemlerinde yeniliklere yol açmış ve gıda sistemini çok daha karmaşık hale getirmiştir.

Artık gıda maddeleri, hasattan itibaren çok kısa bir zaman dilimi içinde, çok farklı şekillerde ve büyük miktarlarda üretilerek birçok bölge ve ülke hatta kıtada süratle tüketime sunulmaktadır. Ulaşılan bu yüksek teknolojiye rağmen, günümüzde gıdalardan kaynaklanabilen birçok olumsuzluk yaşanabilmekte ve gıda kaynaklı olası bir olumsuzluk farklı yerlerdeki insan gruplarını etkileyebilmektedir. Bu risk yoğunluğu ise, gıda maddelerinin öncelikle insan sağlığına zarar vermeyecek nitelikte üretilmesi yanında, sektörün de uygun rekabet koşullarında ve etik kurallara uyarak faaliyet göstermesini zorunlu kılmaktadır.

Bu Kanun,gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzeme ile yemlerin üretim, işleme ve dağıtımının tüm aşamalarını, bitki koruma ürünü ve veteriner tıbbî ürün kalıntıları ile diğer kalıntılar ve bulaşanların kontrollerini, salgın veya bulaşıcı hayvan hastalıkları, bitki ve bitkisel ürünlerdeki zararlı organizmalar ile mücadeleyi, çiftlik ve deney hayvanları ile ev ve süs hayvanlarının refahını, zootekni konularını, veteriner sağlık ve bitki koruma ürünlerini, veteriner ve bitki sağlığı hizmetlerini, canlı hayvan ve ürünlerin ülkeye giriş ve çıkış işlemlerini ve bu konulara ilişkin resmî kontrolleri ve yaptırımları kapsayan “ Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu “ 5996 sayılı Kanun 11.06.2010 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Ancak bu kanun Kişisel tüketim amaçlı birincil üretim ile kişisel tüketim amacıyla hazırlanan gıdaları kapsamaz.

Tüketime sunulan gıdanın ne denli sağlıklı olduğu pek çok aşamada yapılan kontroller ile belirlenmektedir. Amaç sağlıklı gıda tüketiminin sağlanması ve teşvik edilmesidir. En iyi kontrol denetleyicileri, üreticinin bizzat kendisi, yasal kontrol kuruluşları ve tüketicilerdir. Tüketicinin bilinçli olması gıda güvenliğini sağlamada önemli etkenlerden biridir.

GIDA GÜVENLİĞİ EYLEM PLANI

AMAÇ:

Gıda güvenliği eylem planı; "**Çiftlikten sofraya gıda güvenliği**" kapsamında birincil üretim dahil olmak üzere gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemelerin üretim, işleme, depolama, dağıtım ve satış gibi gıda zincirinin tüm aşamalarında etkin kontrol ve denetimi ile

Tüketiciciye her zaman yeterli güvenli gıda arzının sağlanmasını, sektörler arası haksız rekabetin önlenmesini, gıda sanayinin gelişmesini, ülke itibarının korunmasını, toplumun dengeli ve yeterli beslenmesine yönelik miktar ve çeşitlilikte gıda sağlayarak bunların güvenli olarak tüketiciye ulaşmasının sağlanmasını ve bu amaçla kaynakların etkin kullanılmasını amaçlar.

KAPSAM:

Gıda güvenliği eylem planı; gıdanın birincil üretim aşamasından başlayarak tüketim aşamasına kadar gıda zincirinin tüm aşamalarında mevzuata uygun kaliteli ve güvenli gıda üretiminin sağlanmasının yanında gıda işletmelerinin teknik ve hijyenik normlarının geliştirilmesi için gerekli önlem ve tedbirlere dair hususları kapsar.

YASAL DAYANAK:

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 9. Maddesinin D,E,F fıkraları ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu.

TANIMLAR:

Gıda: Doğrudan insan tüketimine sunulmayan canlı hayvanlar, yem, hasat edilmemiş bitkiler, tedavi amaçlı kullanılan tıbbî ürünler, kozmetikler, tütün ve tütün mamulleri, narkotik veya psikotropik maddeler ile kalıntı ve bulaşanlar hariç, insanlar tarafından yenilen, içilen veya yenilmesi, içilmesi beklenen işlenmiş, kısmen işlenmiş veya işlenmemiş her türlü madde veya ürün, içki, sakız ile gıdanın üretimi, hazırlanması veya muameleye tâbi tutulması sırasında kullanılan su veya herhangi bir maddeyi,

Gıda ile temas eden madde ve malzeme: Gıda maddeleri ile temasta bulunan veya bulunmak üzere üretilen her türlü madde ve malzemeyi,

Gıda işletmecisi: Kâr amaçlı olsun veya olmasın kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişiler tarafından gıdanın üretimi, işlenmesi ve dağıtımının herhangi bir aşamasında kontrolü altında yürütülen faaliyetlerin, mevzuat hükümlerine uygunluğundan sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,

Güvenli gıda: amaçlandığı biçimde hazırlandığında fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik özellikleri itibarıyla insan tüketimine uygun olan sağlık açısından bir sakınca oluşturmayan ve besin değerini kaybetmemiş gıda maddesidir.

Gıda güvenliği: güvenli ve kaliteli gıda üretimini sağlamak amacıyla gıdaların işleme, muhafaza ve dağıtımları sırasında gerekli kurallara uyulması ve bu amaçla önlemlerin alınması olarak tanımlanmaktadır.

Gıda kontrolü: gıda maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeleri üreten ve satan işyerlerinin, asgari teknik ve hijyenik şartları ile bu yerlerde üretilen ve satılan gıda maddelerinin ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin mevzuata uygunluğunun tespit edilmesidir.

Güvenilir Gıda ; her türlü bozulma ve Hastalığa yol açan etkenlerden ari, sağlık açısından sakınca oluşturmayan tüketime uygun ve besin değerini kaybetmemiş gıda maddesidir.

Güvenilir Gıda aşağıdaki asgari beş özelliği taşıyan gıdadır.

1. Güvenilir Gıda etiketli ve ambalajlıdır.
2. Güvenilir Gıda Muhafaza ve satış kurallarına uygun olmalıdır.
3. Güvenilir gıda son tüketim tarihi geçmemiş olmalıdır.
4. Güvenilir Gıda gereği gibi hazırlanan ve korunandır.
5. Güvenilir Gıda “Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında “ İşletme Kayıt veya Onay belgesi olan, fiziksel. Kimyasal ve biyolojik riskleri taşımayan gıdadır.

AÇIKLAMALAR:

Gıdalar; yaşamımızın en temel ihtiyaçlarıdır. Bu nedenle tüketicilerin sağlığını ve güvenliğini doğrudan ilgilendirmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nce (WHO) yapılan araştırma sonuçlarına göre mevcut hastalıkların %72' si beslenme kaynaklıdır. Dünya nüfusunun hızla artması, çevre kirliliği ve ekonomik yetersizlik beslenme sorunlarını büyütmede ve güvenli gıda sağlamayı zorlaştırmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü küresel gıda güvenliği sorunlarını; mikrobiyolojik ve kimyasal tehlikeler, gıda kaynaklı hastalıkların taranması ve izlenmesi, yeni teknolojiler, ambalajlar, bina kapasiteleri olarak belirlemiştir.

İnsanlarda gıda kaynaklı enfeksiyonlara ve gıda zehirlenmelerine neden olan patojen mikroorganizmalar için asıl kaynak hayvansal gıdalardır. Bu mikroorganizmaları taşıyan veya hasta olan hayvanların kesimleri sonucu çiğ etlerde, aynı hastalıklara yakalanmış süt hayvanlarının sağılmalarını takiben çiğ sütlerde olabildiği gibi; etlerin parçalanması, çiğ et ve çiğ sütlerin işlenmesi, paketlenmesi, muhafazası ve bir yerden bir başka yere nakilleri aşamalarında yapılması gereken kontrollerin yapılamaması nedenleriyle son ürüne geçerek tüketici sağlığını tehdit ederler.

Diğer gıda güvenliği sorunu da kimyasal tehdidin yol açtığı gıda kirlenmesidir. Gıda kirlenmesi büyük oranda hava, su ve topraktaki endüstriyel kirlenme dolayısıyla ortaya çıkmaktadır. Aynı şekilde bitkisel kökenli gıdaların üretimi sırasında kullanılan, ilaç, gübre, su gibi girdilerin de bitki tarafından alınması sonucu bitkisel ürüne geçen sağlık riski taşıyabilecek herhangi bir maddenin bulunmaması gerekir.

Tüketicinin alım gücü ve bilinçli olması gıda güvenliğini sağlamada önemli etkenlerden biridir. Tüketici potansiyelinin büyük çoğunluğunun alım gücü ve eğitim düzeyinin düşük olması, sağlıksız, düşük kaliteli gıdaları üreten işletmelerin artmasına ve bu da her yönden güvenli gıda üreten işletmeler ile haksız rekabete neden olmaktadır. Bu durum hem toplumun sağlıksız beslenmesine hem de gıda endüstrisinin kaliteli ve güvenli üretimine engel olmaktadır. Toplum bilincinin artması ve alım gücünün iyileştirilmesi gıda güvenliği konusunda olumlu ilerlemeler sağlanmasındaki en büyük etkenlerden biridir.

Son dönemde giderek daha yoğun karşımıza çıkan İyi Tarım Uygulamaları (Good Agricultural Practice) ile globalleşen gıda ticaretinde üretim ve tüketim ekseninde yer alan çeşitli taraflarca gıda güvenliği, gıda güvencesi, kalite ve çevre ile ilgili kaygıların giderilmesi, kısaca tarımsal üretime ilişkin çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliğin sağlanması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede geliştirilen İyi Tarım Uygulamaları, ilgili tarafların bir araya gelmesi ile çiftçi ve hükümetlerin ihtiyaçlarının giderilmesi ve gıda işleme zincirinde uygulanması gereken işlemler üzerine odaklanmıştır. Henüz dünyada gerek özel, gerekse kamu kuruluşları nezdinde tartışma aşamasında bulunan İyi Tarım Uygulamaları ve İyi Üretim Uygulamaları çeşitli üretici örgütleri, ithalatçılar, perakendeciler ve tüketicileri temsil eden kuruluşlar tarafından geliştirilen kurallar çerçevesinde uygulanmaya başlanmıştır.

Gıda güvenliğinin sağlanmasına yönelik işleme sürecine odaklanmış bir sistem olan HACCP (Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktaları) ile olası risklerin önceden tespit edilerek belirli aşamalarda kritik kontrol noktalarının belirlenmesi ve söz konusu risklerin kritik kontrol limitleri dahilinde önlenmesi öngörülmektedir. Ürün bazında düzenlenebilen HACCP' in amacı her zaman sağlık açısından güvenli ürün üretilmesi ve işleme sürecinin güvenli olduğunu göstererek, ürüne karşı bu kanının oluşmasını sağlamaktadır.

GIDA MEVZUATI

GIDA İLE İLGİLİ GENEL MEVZUATLARDAN BAZILARI

A - KANUNLAR

- 5996 Sayılı Kanun
- 5174 Sayılı Odalar Borsalar Kanunu
- 5216 Sayılı Büyük Şehir Belediyeleri Kanunu
- 5393 Sayılı Belediyeler Kanunu
- 5442 Sayılı İller İdaresi Yasası
- 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu
- 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu
- 3572 Sayılı İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
- 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
- 4733 Sayılı Tütün ve Alkollü İçkiler Piyasası Kanunu

B – YÖNETMELİKLER

- Bitkisel Gıda Ve Yem İthalatının Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelik
- Bitkisel Gıda Ve Yemin İhracatında Sağlık Sertifikası Düzenlenmesi Ve İhracattan Geri Dönen Ürünler İçin Uygulama Yönetmeliği
- Gıda Hijyeni Yönetmeliği
- Gıda İşletmelerinin Kayıt Ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik
- Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği
- Pazar Yerleri Hakkında Yönetmelik
- Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelik
- Gıda Ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelik
- Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği
- Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği
- İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik
- Okul Kantinlerine Dair Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği
- Hijyen Eğitimi Yönetmeliği

C- TEBLİĞLER (Bugüne kadar toplam 93 tebliğ yayımlanmıştır. Bunlardan Bazıları

- Okul Sütü Programı Uygulama Tebliği
- Türk Gıda Kodeksi Ekmek Ve Ekmek Çeşitleri Tebliği
- Çiğ Süt ve Isıl İşlem Görmüş İçme Sütleri Tebliği
- Türk Gıda Kodeksi Lokum Tebliği (Tebliğ No: 2013/55)
- Türk Gıda Kodeksi Takviye Edici Gıdalar Tebliği (No: 2013/49)
- Türk Gıda Kodeksi Tuz Tebliği (No: 2013/48)
- Türk Gıda Kodeksi Distile Alkollü İçkiler Analiz Metotları Tebliği (Tebliğ No: 2013/11)
- Türk Gıda Kodeksi Baharat Tebliği (Tebliğ No: 2013/12)
- Türk Gıda Kodeksi Buğday Unu Tebliği (No: 2013/9)
- Türk Gıda Kodeksi Dondurma Tebliği (Tebliğ No: 2004/45)
- Türk Gıda Kodeksi Yenilebilir Buzlu Ürünler Tebliği (Tebliğ No: 2005/43)

GIDA GÜVENLİĞİ KONUSUNDA İŞBİRLİĞİNDE BULUNMASI GEREKEN KURUM VE KURULUŞLAR

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK İL MÜDÜRLÜĞÜ

Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 639 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile gıda konusunda görevlendirilmiş olup, bugünkü görev ve yetkileri Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu 5996 sayılı Kanunda belirtilmektedir. 5996 sayılı Kanun ile ülkemizdeki gıda denetiminde tek yetkili Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olmuştur.

5996 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın yetki ve sorumluluklarının artması sonucunda doğan personel ihtiyacı; Bakanlığımız çabalarıyla arttırılmaya çalışılmış, istenen hedefe henüz ulaşamamıştır. Bununla beraber etkin bir gıda güvenliği sağlanması açısından ekipman ve teknik donanımın da geliştirilmesi gerekmektedir.

BELEDİYELER

5393 sayılı Belediye Kanunu ile belediyelerin yerine getirdiği gıda denetim ve belgelendirme faaliyetlerine yeni düzenlemeler getirilmiştir. 5393 sayılı Yasaya göre Belediyelerin gıda üretim, satış ve toplu tüketim yerlerine sıhhi ve gayrisıhhi müesseseler olarak ruhsatlandırma yapması gerekmektedir. Bu ruhsatlandırma işlemi gıda işyerlerinin gıda güvenliği ve kuruluş aşamasındaki gerekliliklerinin sağlanması açısından önemlidir. Belediyelerle Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri arasında yapılacak işbirliği sayesinde gıda işyerlerinde karşılaşılan yerleşim planı, iş akış şeması ve binaların durumuyla ilgili sıkıntılar giderilebilir.

Belediyeler Kanunu ile ;

- 15/c) Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.
- 15/l) Gayrisıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.
- 15/m) Belde de ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcıları faaliyetten men etmek, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddelerini gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı malları yoksullara vermek.
- 15/o) Gayrisıhhi işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak
- 15/l) bendinde belirtilen gayrisıhhi müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesi, büyükşehir belediyeleri tarafından yapılır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ile aşağıda belirtilen görev Büyükşehir Belediyelerine verilmiştir.

7/j) Gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırmak ve denetlemek, yiyecek ve içecek maddelerinin tahlillerini yapmak üzere laboratuvarlar kurmak ve işletmek.

HALK SAĞLIĞI İL MÜDÜRLÜĞÜ

Genel sağlığın korunması ve hijyen ile ilgili olarak salgın olabilecek vakalarda hıfzıssıhha kanunundan da kaynaklanan yetkileri ile beraber diğer mevzuattan kaynaklanan görev ve yetkilerini yerine getirmek.

GIDA KONTROL LABORATUVARI

İlimizde, Bakanlığımıza bağlı Gıda Kontrol Laboratuvarı bulunmamaktadır. Gıda ve yemlere ait denetim, ihracat, izlenebilirlik şüphe ve şikayet sonucu alınan gıda numuneleri yanında özel istek gıda numunelerinin analizlerinin yapılmasında ve gıdalardaki sorunların tespitinde Kahramanmaraş Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün denetimlerde almış olduğu numunelerin analizlerinin yapıldığı laboratuvarlar:

- Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğü
- Ankara İl Gıda Kontrol Laboratuvarı
- Gaziantep İl Gıda Kontrol Laboratuvarı
- Hatay İl Gıda Kontrol Laboratuvarı
- Mersin İl Gıda Kontrol Laboratuvarı
- Adana İl Gıda Kontrol Laboratuvarı
- Kayseri İl Gıda Kontrol Laboratuvarı
- Konya İl Gıda Kontrol Laboratuvarı
- Pendik Veteriner ve Kontrol Araştırma Enstitüsü
- Bornova Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü
- Etlik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü
- İzmir İl Kontrol laboratuvarı
- Central Science Laboratuvarı (İngiltere)
- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (Radyasyon İzleme)

5996 sayılı Kanunun getirmiş olduğu yeni yükümlülükler dolayısıyla İlimizde numune sayısı ve çeşitliliğindeki artışı karşılamak için; birçok analizi yapma konusunda da akredite olmuş bir laboratuvara ihtiyaç duyulmaktadır.

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Toplum sağlığının korunması ve hijyen ile ilgili olarak Gıda Sektörünün ihtiyacı olan Hijyen Eğitimlerinin planlanması ve gerçekleştirilmesi, Okul Kantinlerinin ve Yemekhanelerinin denetimleri, Beslenme eğitimlerinin düzenlenmesi ile kendi mevzuatından kaynaklanan görev yerine getirmek.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ:

Gıda ve Gıda ile Temas eden Madde ve Materyal üreten işyerlerinin faaliyetleri esnasında çevre olan etkilerinin araştırılması, olumsuzlukların ortadan kaldırılması, atık yönetiminin organize edilmesi, imar ve inşaat konularında belediyelerle işbirliğine gidilmesi, konuyla ilgili kendi mevzuatlarını uygulamaları.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ:

Teknik elemanları yetiştiren, onları gıda endüstrisine kazandıran Gıda üzerine araştırma yapan Üniversitemizin gıda güvenliği ile ilişkisi önemlidir. Plan çerçevesinde eğitim programları hazırlayarak gıda sektörünün bu konudaki ihtiyacını karşılayacaktır.

MESLEK ÖRGÜTLERİ:

Kahramanmaraş'ta gıda işkollarına ait birçok meslek odası ve dernek görev yapmaktadır. Meslek Odaları ve dernekler üyelerinin eğitimi, sorunlarının ve sıkıntılarının belirlenmesi, gerekli duyuruların ve uyarıların yapılması noktasında denetimlerdeki etkinliği artıracaklardır.

SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ:

Gıda güvenliğinin en önemli unsurlarından biride tüketicilerdir. Tüketicilerin gıda güvenliği konusunda bilinçlenmeleri gıda denetimlerinin etkinliğini önemli ölçüde artıracaktır. Bu nedenle Sivil Toplum Örgütleri ile tüketici şikâyetlerinin iletilmesi ve değerlendirilmesinde karşılıklı bilgilendirme ve işbirliği yapılacaktır.

KAHRAMANMARAŞ İLİNİN GIDA GÜVENLİĞİ KONUSUNDA MEVCUT DURUMU VE SORUNLARI

İlimizdeki Gıda Üretim ve Satış Yerleri ile Toplu tüketim Yerlerinin Denetiminde öncelikle İl Müdürlüğümüz Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü görevlidir.

Bu Şube Müdürlüğümüzün yanı sıra Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü ile Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü, Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü de 5996 sayılı kanunun uygulanmasında görevlidir.

5996 sayılı Kanun gereğince Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nün üzerine düşen görev ve sorumlulukların artması; gıda denetimlerinin daha aktif yürütülebilmesi için denetim personelinin sayısının artırılması ve bilgilerinin geliştirilmesi, gerekli araç-gereçlerin takviye edilmesi, iletişim olanaklarının geliştirilmesi için çalışmalarımız devam etmektedir.

Bu bağlamda öncelikle;

İlçe Müdürlüklerimizdeki Mühendis ve Veteriner Hekim elemanlarımız Gıda Kontrolörü Eğitiminden geçirilerek ilçelerimizin kadroları oluşturulmuştur.

Bakanlığımız yetki devri talimatları gereği 11 İlçe Müdürlüğümüzün tamamı Gıda Satış ve Toplu Tüketim Yerleri denetimleri konularında yetkilendirilmiştir.

2016 yılı içerisinde İlimizde Mevcut Gıda İşletmelerinde çalışanlara Meslek Odaları ile işbirliğine gidilerek Hijyen ve İyi Üretim Teknikleri Konularında Eğitimler verilmiştir.

Bu Eğitimlere 340 kişi katılmış ve belgelerini almışlardır.

Okul Kantinleri Çalışanlarına yönelik 2016 yılı içinde yaptığımız Hijyen Eğitimlerine 40 Öğretmen ve Milli Eğitim Personeli ile 250 Kantin ve Yemekhane çalışanı olmak üzere 290 kişi katılmış ve Katılım Belgelerini almışlardır. Ayrıca 21 Okulda Gıda Hijyeni ve Güvenliği Eğitimi kapsamında 1440 öğrenciye eğitim verilmiştir.

2016 yılı itibariyle toplam 1730 kişiye Hijyen eğitimi verilmiştir.

Kahramanmaraş'ta İşletme Kayıt Belgesi ve Onay Belgesi tanzimiyle işletmelerin kayıt altına alınmaları ve denetim faaliyetleri ilgili mevzuatlar doğrultusunda planlanarak yürütülmektedir.

Gıda satış ve toplu tüketim yerlerinin denetimlerinde karşılaşılan sorun ve sıkıntılar değerlendirilerek uygun tedbirlerin alınması yoluna gidilmektedir.

Belediyelerle işbirliği çerçevesinde gerçekleştirilen semt pazarlarının denetimleri ile belgelendirilmemiş, üretim koşulları ve içeriği bilinmeyen, etiketsiz gıda maddelerinin satışından kaynaklanan gıda güvenliği problemleri ortadan kaldırılacaktır. Böylece tüketicilerin bu gıda maddeleriyle ilgili şikâyetleri giderilebilecektir.

KAHRAMANMARAŞ İLİ GIDA İŞLETMELERİNİN DAĞILIMI

İLÇESİ	GIDA ÜRETİM YERİ	GIDA SATIŞ VE TOPLU TÜKETİM YERİ
Afşin	48	417
Andırın	52	184
Çağlayancerit	20	141
Dulkadiroğlu	254	1394
Ekinözü	7	50
Elbistan	127	808
Göksun	28	243
Nurhak	8	77
Onikişubat	303	1685
Pazarcık	60	502
Türkoğlu	48	435
TOPLAM	955	5936

GIDA DENETİM HİZMETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİ:

Kahramanmaraş İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü 5996 sayılı Kanun kapsamında gıda denetim hizmetlerini aşağıdaki altyapı ile yürütmektedir.

Toplam 54 Gıda Kontrol Görevlisinden Merkezde 21 kontrolör, İlçelerde ise 33 kontrolör gıda denetim hizmetlerinde görevlidir.

Teşkilatımız bünyesine yerleştirilen bilgisayar ağı ve ulusal ağ vasıtasıyla İl ve ilçe Müdürlükleri ile Bakanlığımız arasındaki iletişim ve bilgi alışverişi sağlanmaktadır.

İl Müdürlüğümüzde denetim hizmetlerinde kullanılmak üzere denetim ve numune alma alet ve ekipmanları bulunmaktadır.

İl Müdürlüğümüzce kontrol ve denetim hizmetlerinde kullanılmak üzere merkezde her gün en az 3 adet araç tahsisi yapılmaktadır.

İlimizde 955 adet gıda ve gıda ile temas eden madde ve materyal üreten işletme, 5936 adet Gıda Satış ve Toplu Tüketim Yeri, Onaya tabi üretim yapan 6, kayda tabi üretim yapan 8 adet Yem işletmesi ve 281 adet Yem Satış İşletmesi vardır.

2016 yılı içerisinde gıda üretim işyerlerinde Rutin, Bakanlık Gıda Kontrol Planı, İl Yıllık Kontrol Planı gereği 1268 denetim gerçekleştirilmiş, satış ve toplu tüketim işyerlerinde 7798 adet denetim yapılmış olup bu denetimler esnasında 389 adet numune alınarak kriterlere uygunlukları yönünden analizleri yaptırılmıştır.

Denetlenen işyerlerinden uygun bulunmayan 102 adedine 1.012.737 Türk Lirası idari para cezası uygulanmıştır.

EYLEM PLANININ UYGULANMASI

Bu Eylem Planıyla İlimiz de sürdürülebilir Gıda Güvenliği amaçlanmıştır.

İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Halk Sağlığı İl Müdürlüğü, Belediyeler, İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Üniversitemiz, Meslek Örgütleri, Tüketici Örgütleri Eylem Planının başarıya ulaşmasında gıda güvenliğinin önemli halkalarını oluşturmaktadır. Bu nedenle;

Gerekli görüşme ve değerlendirmeler yapılması, ortak çalışma alanları, diğer kurumlardan beklentiler, yasal mevzuat çerçevesinde yetki ve çalışmalarda birliktelik veya eşgüdüm sağlanarak ilgili tüm kurumların görüşleri doğrultusunda eylem planının başarıyla uygulanması sağlanacaktır.

Bu beraberlik;

Denetimlerin etkinliğini arttırarak Kahramanmaraş'ta Güvenli Gıda arzının istenilen düzeylere çıkarılmasını sağlayacaktır.

EYLEM PLANININ UYGULANMASI İÇİN OLUŞTURULAN KURULLAR VE GÖREVLERİ

YÖNETİM (İDARİ) KURULU

Eylem planının işleyişi ve başarısının değerlendirilerek uygulamalara yön vermek için aşağıdaki kurul oluşturulmuştur:

YÖNETİM (İDARİ) KURULU

Eylem planının Programlanması, işleyişi ve başarısının değerlendirilerek uygulamalara yön vermek için bu kurulun oluşturulması düşünülmüştür:

- Vali Yardımcısı (Başkan)
- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü
- Halk Sağlığı İl Müdürü
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürü
- Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- KSÜ Mühendislik Fak. Gıda Müh. Böl. Öğr. Üyesi
- İl Milli Eğitim Müdürü
- Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası Temsilcisi
- Kahramanmaraş Ticaret Borsası
- Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Temsilcisi

Yönetim (İdari) Kurulunun Görevi:

Eylem Planının Hazırlanarak, onaylanması ve uygulamaya konmasından itibaren her 3 ayda bir veya gerektiğinde daha kısa sürelerde toplanarak izleme kurulunun hazırladığı raporları değerlendirir. Gerekli düzeltme ve yönlendirmeleri yapar. Gündemi belirler. Tavsiyelerde bulunur.

İZLEME KURULU

Eylem Planını amacına uygun olarak uygulamak, uygulamaları, gelişmeleri ve sorunları değerlendirmek üzere aşağıdaki üyelerin katılımıyla izleme kurulu oluşturulmuştur.

- -İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü (3 Kişi)
- -Halk Sağlığı İl Müdürlüğü
- -Ticaret İl Müdürlüğü
- -Milli Eğitim Müdürlüğü
- -Çevre ve Şehircilik İl Müdürü
- -Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- -KSÜ Mühendislik Fak. Gıda Müh. Böl.
- -Meslek Örgütleri
- -Sivil Toplum Örgütleri

İzleme Kurulunun Görevleri:

Bu kurul: Temsilcilerin katılımıyla; Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünde Gıda ve Yem Şube Müdürü Başkanlığında iki ayda bir toplanır. Toplantılarda eylem planı hakkında tüm gelişmeleri, sorunları ve hedeflenen amaca ulaşma durumunu yansıtan bir rapor hazırlar ve Yönetim (İdari) Kuruluna sunar.

Bu kurullarda görevlendirilen personelin toplantılara katılımından sıralı amirleri sorumludur.

RUHSATLANDIRMA SERTİFİKASYON VE DENETİM KOMİSYONLARI

A- RUHSAT KOMİSYONLARI

1- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları Komisyonu

- Amacı; Gıda ile İlgili işyerlerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesidir.
- Yetkili Kurum: Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi ve İlçe Belediyeleri

Komisyon Üyeleri :

- Belediyeler
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
- Halk Sağlığı İl Müdürlüğü
- Meslek Örgütleri

Komisyon Bu kurum ve kuruluşlara yapılacak başvurular sonucu o kurumca teklif edilen önerileri görüşmek üzere toplanır. Ruhsat Komisyonu Ruhsatlandırma çalışmaları sırasında kuruldand teknik eleman görevlendirilmesini isteyebilir.

2. İŞLETME KAYIT VE ONAY BELGESİ KOMİSYONU

- **Amacı;** Gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemelerin üretildiği, işlendiği, ambalajlandığı, depolandığı, nakledildiği, pazarlandığı yerlere İşletme Kayıt veya Onay Belgesinin verilmesidir.
- **Yetkili Kurum:** İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
 - 5996 Sayılı Kanun gereği Resmi veya Özel bütün Gıda ve Yem İşletmeleri İşletme Kayıt veya Onay Belgesi almak zorundadırlar.
 - Et ürünü, Süt ürünü, Yumurta üreten veya paketleyen, Su Ürünleri işleyen işletmeler, Kesimhaneler ile Karma Yem üreten veya yem katkı maddesi üreten veya satan Yem işletmeleri Onay Belgesi almak zorundadır.
 - Gıda satış Yerleri, Toplu Tüketim Yerleri, Gıda Depolayan Paketleyen İşletmeler, Gıda İle Temas eden Madde ve Malzeme Üreten ve Satan İşyerleri İşletme Kayıt belgesi almak zorundadırlar.
 - İşleme kayıt-onay belgesi olmadan Gıda Üretimi yapılamaz. Üretime geçmeden bu belgelerin alınması zorunludur.
 - Satış ve Toplu tüketim yeri gibi perakendeci işletmelerin İşletme kayıt belgelerini almış olmaları zorunludur.

B- DENETİM KOMİSYONLARI:

1. İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü:

5996 sayılı kanunun gereğince en az iki gıda kontrolörü olmak koşuluyla gerektiğinde İl/İlçe Müdürü veya Gıda ve Yem Şube Müdürünün bizzat katılacağı, Gıda ve Gıda ile temas eden madde ve materyal üreten, Gıda Satış ve depolama ve Toplu tüketim yerlerinin Denetim Programına göre denetimlerini yürütür.

2.Belediye Komisyonu: Belediye Zabıta Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan komisyonca özel mevzuat çerçevesinde denetimler yürütülür.

C- ŞİKAYET KOMİSYONU:

- - İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
- - Ticaret İl Müdürlüğü
- - Halk Sağlığı İl Müdürlüğü
- - Belediyeler
- - Tüketici Dernekleri

Tüketicilerden gelecek şikâyetler ile, kamu adına şikâyet sayılacak durumlar için oluşturulmuştur. Bu durumlarda sorunu çözmek üzere şikâyet durumlarında toplanacaktır.

D- İHRACAT KOMİSYONU:

Gıda Mevzuatı çerçevesinde Gıda Güvenliği /Sağlık Sertifikası Düzenlenmesindeki Usul ve Esaslar Talimatı uyarınca İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Gıda ve Yem Şubesi, Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şubesi ile Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şubesinde yetkilendirilen, Ad ve unvanları Bakanlığa bildirilen Resmi kontrolörce Gıda İhracatı çalışmaları sürdürülecektir.

D- BEYAZ TABAK VE BAYRAK KOMİSYONU:

Gıda mevzuatında belirlenen asgari şartların üstünde standartları sağlamış Toplu Tüketim Yerlerine müracaatları halinde İzleme Kurulunca yapılacak değerlendirme neticesi Eylem Kurulunun kararı ile Beyaz Tabak ödülü ve Bayrağı Beratı ile birlikte verilecektir. Söz konusu işyerlerinin şartlarını devam ettirmemesi halinde verilen Bayrak ve Berat geri alınır.

E- SEKRETERYA HİZMETLERİ:

Gıda Güvenliği Eylem Kurulunun sekreteryâ hizmetleri İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Gıda ve Yem Şube Müdürlüğüne yürütülür.

GIDA GÜVENLİĞİ EYLEM TABLOSU (İŞ PLANI 2 YILLIK)

(İş Planı Yönetim Kurulunun tavsiyeleriyle güncellenebilir.)

Amaç ve Öneri	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluş	Takvim	Kaynak
Eğitim: Gıda Satış Yerleri ve Toplu Tüketim Yerlerinde çalışan personelin, Gıda Hijyeni ve Gıda Mevzuatı hakkında bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.	-İşyeri	- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü -Üniversitenin İlgili bölümleri -Halk Sağlığı İl Müdürlüğü	2017 - 2018	İşyeri Bütçesi
Teknik Eğitim: HACCP uygulayan işyerlerinde, HACCP ve İyi Uygulama Rehberlerinin uygulanmasından sorumlu olanların, HACCP ilkelerinin uygulanması konusunda yeterli eğitimi almaları sağlanmalıdır.	-İşyeri	- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü -Üniversitenin İlgili bölümleri	2017 - 2018	İşyeri Bütçesi

Meslek Odaları Eğitimi: Üyeleri arasında iletişimi sağlayarak Gıda Mevzuatı konusundaki yeniliklerden üyelerini bilgilendirmek.	-Meslek Örgütleri	- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü -Üniversitenin İlgili bölümleri	2017-2018	Meslek Odaları Bütçeleri
Hizmet İçi Eğitim: Gıda kontrolörlerinin hizmet içi eğitimlerle bilgi ve etkinliklerinin artırılması sağlanacaktır. Ayrıca bu amaçla ülke çapında düzenlenen gıda ile ilgili panel, seminer, fuar gibi etkinliklere katılımları ile güncel gelişmelerden bilgi sahibi olmaları sağlanacaktır.	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü		2017 - 2018	Genel Bütçe
Hayvansal Ürün İşleme Tesisleri Denetimi: Onay Belgesi kapsamındaki Süt ve Süt Ürünleri ile Et ve Et Ürünleri ve Yumurta Paketleme işletmelerin güvenli olarak üretilmesini ve tüketilmesini sağlamak.	- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü		2017-2018	Genel Bütçe
İyi Üretim Uygulamaları: Bu tür uygulamalar yaygınlaştırılarak üreticiden tüketiciye kadar olan tüm evrelerde gıda maddesinin izlenebilirliğini sağlamak.	- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	-Meslek Örgütleri	2017-2018	Genel Bütçe
Örtüaltı Üretim: Bu tür işletmeler kayıt altına alınarak Gıda Mevzuatına ve hijyen kurallarına uygun bir üretimin sağlanması.	- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	-Belediyeler - Halk Sağlığı İl Müdürlüğü	2017-2018	Genel Bütçe
İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı: İşyerlerinin faaliyet konularının belirlenmesi ve gıda envanterinin oluşturulmasını sağlamak.	-Belediyeler	- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü -Halk Sağlığı Müdürlüğü	2017-2018	-Belediye Katma Bütçesi
İşletme Kayıt Belgesi ve Onay Belgesi: Gıda İşletmelerinin kayıt altına alınması.	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü		2017-2018	- Genel Bütçe
Kayıt ve Denetim: Sıhhi ve Gayrisıhhi Müessese Ruhsatı vermek ve Ruhsat şartlarının devamlılığının kontrolünü yapmak.	-Belediyeler	- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü -Halk Sağlığı İl Müdürlüğü	2017-2018	-Belediye Bütçesi -Genel Bütçe

Üretim Denetimi: Üretim Yerleri denetimlerinin aktif bir şekilde yürütülmesiyle etkin bir gıda güvenliği sağlanacaktır.	- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü		2017-2018	Genel Bütçe
Satış ve Toplu Tüketim Denetimi: Satış ve Toplu Tüketim Yerlerinin denetimleri etkin bir şekilde yürütülerek sağlıklı gıda tüketimi sağlanmalıdır. Ayrıca standartların üstünde faaliyet gösteren toplu tüketim yerlerine beyaz tabak uygulaması ile taltif edilecek izleme kurulunca başvurular değerlendirilip eylem kurulu kararıyla beyaz tabak ve bayrağı işletmeye verilecektir.	- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü		2017-2018	Genel Bütçe
Numune Denetimi: Resmi Denetim numunelerinin analizlerini yaparak gıda mevzuatı açısından kontrollerinin gerçekleştirilmesi.	- Kontrol Laboratuvarları	- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2017-2018	Genel Bütçe

YASAL YAPTIRIMLAR

5996 Sayılı Kanundaki Gıda ve Yem İle İlgili Yaptırımlar

MADDE 40- (1) Gıda ve yem ile ilgili yaptırımlar aşağıda belirtilmiştir:

- İnsan tüketimine uygun olmayan gıdalar, masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılır ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. Bu ürünleri üreten veya piyasaya arz edenler hakkında kamunun sağlığına karşı suçlar kapsamında Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur.
- Hayvan sağlığı için tehlike oluşturan ve tüketime uygun olmayan yemler, masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılır ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. Bu ürünleri üreten veya piyasaya arz edenlere beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.
- 21 inci maddenin üçüncü fıkrası gereğince Bakanlık tarafından belirlenen esaslara aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ürünlere el konarak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.
- 21 inci maddenin dördüncü fıkrasına yönelik Bakanlıkça belirlenen düzenlemelere aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ürünler masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılır ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.
- 21 inci maddenin beşinci fıkrasına aykırı hareket edenlere onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ürünlerin, insan sağlığı için risk oluşturması durumunda ürünler masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılır ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aykırılık sadece etiket bilgilerinden kaynaklanıyor ise idarî para cezası beşbin Türk Lirası olarak uygulanır.

- e) 21 inci maddenin altıncı fıkrası gereği Bakanlıkça belirlenen kısıtlama veya yasaklamalara aykırı hareket edenlere onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.
- f) 22 nci maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.
- g) 22 nci maddenin üçüncü fıkrası gereği tutulması zorunlu kayıtları tutmayanlar ve Bakanlığa bildirim zorunlu olan bilgileri vermeyenler hakkında beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.
- ğ) 22 nci maddenin dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ürünlere el konarak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.
- h) 22 nci maddenin altıncı fıkrası gereği işbirliği yapmayanlara üçbin Türk Lirası idarî para cezası ve Bakanlığın aldığı önlemlerin uygulanması sırasında engelleme yapanlara beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.
- ı) 22 nci maddenin yedinci fıkrasında belirtilen personeli çalıştırmayanlara üçbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.
- i) 24 üncü maddenin birinci fıkrasında Bakanlık tarafından istenen bilgileri vermeyenlere ikibin Türk Lirası idarî para cezası verilir.
- j) 24 üncü maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ikibin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Fiilin aynı üründe bir yıl içerisinde tekrarı hâlinde ceza onbin Türk Lirası olarak uygulanır. Etiket bilgileri mevzuata uygun hale getirilinceye kadar ürünlerin satışına izin verilmez.
- k) 24 üncü maddenin üçüncü fıkrasına aykırı hareket eden üretim yerlerine onbin Türk Lirası, perakende işyerlerine bin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Fiilin, ticarî reklâm, ilân veya etiket yoluyla gerçekleşmesi hâlinde 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Etiketdeki beyan bilgileri ile içeriğinin ve analitik değerlerinin uymaması hâlinde beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.
- l) 24 üncü maddenin dördüncü fıkrasına aykırı olarak taklit ve tağşiş yapanlara onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir, taklit ve tağşiş edilmiş ürünlere el konulur ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.
- m) 25 inci maddenin ikinci fıkrası gereği alınan hızlı uyarı bildirimine istinaden Bakanlık tarafından uygulamaya konulan tedbirlere uymayanlara beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Hızlı uyarıya konu olan ürün veya bu üründen elde edilen ürün mevcut ve bitki, hayvan ve insan sağlığı açısından risk teşkil ediyorsa, ürünlere el konulur ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. Piyasaya dağıtım yapılmış ise sahibi tarafından piyasadan toplatılır. Ürünün piyasadan toplatılmaması hâlinde ürün sahibine beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.
- n) 25 inci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen acil durumlar ve kriz yönetimi sırasında Bakanlık tarafından alınan tedbirlere uymayanlara beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.
- o) 26 ncı maddenin beşinci fıkrası gereği Bakanlık tarafından getirilen ihtiyatî tedbirlere uymayanlara beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.
- ö) 27 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen ürünlerle ilgili hükümlere aykırı hareket eden işyerlerine onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir, Bakanlıkça veya Sağlık Bakanlığınca belirlenen şartları yerine getirinceye kadar işyerleri faaliyetten men edilir.
- p) 28 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen ürünlerle ilgili hükümlere aykırı hareket eden işyerlerine onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir; ürünlere el konulur ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Hijyen ve resmî kontroller ile ilgili yaptırımlar

MADDE 41- (1) Hijyen ve resmî kontroller ile ilgili yaptırımlar aşağıda belirtilmiştir:

- a) 29 uncu maddenin ikinci fıkrası gereğince Bakanlık tarafından belirlenen hijyen esaslarına aykırı hareket eden birincil üretim yapanlara bin Türk Lirası, perakende işyerlerine ikibin Türk

Lirası, diğer işyerlerine beşbin Türk Lirası idarî para cezası, üçüncü fıkrasında belirtilen esaslara uymayan yem ve gıda işletmecilerine ikibin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

b) 30 uncu maddenin birinci fıkrası gereği Bakanlıktan onay alması gereken işletmelerden, onay almadan üretim yapanlara onbin Türk Lirası, depo ve satış yerlerine beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu işletmelerin faaliyetleri durdurularak ürünlerine el konulur ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

c) 30 uncu maddenin birinci fıkrası gereği kayıt yaptırmayan üretim yerlerine ikibin Türk Lirası, perakende işyerlerine bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

ç) 31 inci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak kontrollerde gerekli kolaylığı göstermeyenlere fiil suç oluşturmadığı takdirde beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

d) Resmî kontrol sonucu bozulduğu, kokuştugu, ambalajı ürüne zarar verecek şekilde hasar gördüğü, son tüketim tarihi geçtiği tespit edilen ürünlerin piyasada bulunması, satışa veya tüketime sunulması hâlinde işyeri sahiplerine bin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ürünlere el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

e) Yapılan resmî kontroller sırasında, işyerinin tamamının veya bir bölümünün insan sağlığı ve gıda güvenilirliği, hayvan sağlığı ve yem güvenilirliği açısından tehlike oluşturması ve acil tedbirleri gerektirmesi durumunda, üretimin tamamı veya tehlike oluşturan bölümünün faaliyetleri durdurulur. Üretim yerlerine beşbin Türk Lirası, perakende işyerlerine bin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bunların, eksikliklerini giderinceye kadar faaliyetine izin verilmez. İnsan sağlığı ve gıda güvenilirliği, hayvan sağlığı ve yem güvenilirliği açısından tehlike oluşturmayan ve acil tedbirleri gerektirmeyen diğer durumlarda, görülen uygunsuzlukların giderilmesi için altı ayı aşmamak üzere süre verilir. Verilen süre sonunda uygunsuzlukların giderilmemesi durumunda, üretimin tamamı veya uygunsuzluğun olduğu bölümünün faaliyetleri durdurulur, üretim yerlerine beşbin Türk Lirası, perakende işyerlerine bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

f) 31 inci maddenin onuncu fıkrasına istinaden görev verilen kurum ve kuruluşların Bakanlıkça verilen görevi yürütememesi veya belirlenen şartlara aykırı biçimde kullanıldığı tespit hâlinde verilen görev yetkisi iptal edilir.

g) 33 üncü madde gereği Bakanlıktan onay almadan faaliyette bulunan laboratuvarlar faaliyetten men edilir ve sahiplerine onbeşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Analiz yapmadan analiz raporu düzenleyen laboratuvar sahiplerine onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Fiillerin bir yıl içinde tekrarı hâlinde ceza iki kat olarak uygulanır.

ğ) 33 üncü maddenin beşinci fıkrası gereği Bakanlıkça istenilen kayıtları tutmayan ve süresi içerisinde sunmayanlar ile bildirim istenilen değişiklikleri süresi içinde bildirmeyenlere beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

h) Bakanlıktan kuruluş ve faaliyet onayı alan laboratuvarların resmî kontrolleri sırasında mevzuata uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda, bu uygunsuzluğun giderilmesi için üç ayı aşmamak üzere süre verilir. Verilen süre sonunda uygunsuzluğun giderilmemesi hâlinde beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve uygunsuzluk giderilinceye kadar uygunsuzlukla ilgili faaliyetten men edilir.

ı) 34 üncü maddede ithalâtle ilgili Bakanlık tarafından belirlenen esaslara aykırı olarak, kaçak getirilen canlı hayvan ve ürün sahipleri hakkında 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre işlem yapılmak üzere savcılığa suç duyurusunda bulunulur. Canlı hayvan ve ürünlere el konulur, mülkiyeti kamuya geçirilir. Kaçak olarak yurda girdiği tespit edilen canlı sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçiler en yakın kesimhanede kestirilerek mülkiyeti kamuya geçirilir. Kaçak getirilen canlı hayvan ve ürünler piyasaya dağıtılmışsa sahibi tarafından toplanır; ürünü piyasadaki toplamaması hâlinde toplamama cezası olarak sahiplerine beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

i) 44 üncü maddenin beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen istisnalar kapsamında yurda girişine izin verilen canlı hayvan ve ürünleri ticarî olarak piyasaya arz edenler beşbin Türk

Lirası idarî para cezası ile cezalandırılır, canlı hayvan ve ürünler piyasadan toplatılarak el konulur ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Cezaların uygulanması, tahsili ve itirazlar

MADDE 42- (1) Bakanlık tarafından istenen resmî evrakta tahrifat veya sahtecilik yaparak Bakanlığa yanıtıldığı tespit edilenlerin işlemleri durdurulur ve savcılığa suç duyurusunda bulunulur.

(2) Bu Kanunda belirtilen idarî yaptırımları uygulamaya, il tarım müdürü yetkilidir. İl tarım müdürü bu yetkisini ilçe tarım müdürlerine yazılı olarak devredebilir. Ancak, resmî kontroller sırasında, insan sağlığı, gıda ve yem güvenilirliği, bitki ve hayvan sağlığı açısından tehlike oluşturması ve acil tedbirleri gerektirmesi durumunda, idarî para cezaları hariç olmak üzere diğer idarî yaptırımları uygulamaya kontrol görevlisi de yetkilidir. Verilen idarî para cezaları otuz gün içinde ödenir.

(3) İtlaf ve imha işlemleri, tüm masrafları sahibi tarafından karşılanmak üzere Bakanlık gözetiminde gerçekleştirilir. Malların sahihsiz yakalanması durumunda masraflar Bakanlık bütçesinden karşılanır.

(4) Sahipleri tarafından piyasadan toplatılması gereken canlı hayvan ve ürünlerin sahibi veya sorumlusu tarafından toplatılmaması durumunda Bakanlık tarafından toplatılır, toplatma masraflarının iki katı tutarın sorumlular tarafından ödenmesi için bir aylık ödeme süresi verilir.

(5) Bu Kanunda verilen süreler içinde ödenmeyen tutarlar ile belirlenen idari para cezaları, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.

(6) Bu kanunla uygulanan idari yaptırımlara karşı Sulh Ceza Mahkemelerinde itiraz edilir.

5326 SAYILI 30.03.2005 TARİHLİ KABAHAHLER KANUNU MADDE 32:

(1) Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.

(2) Bu madde, ancak ilgili kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde uygulanabilir.

(3) 01.03.1926 Tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesine diğer kanunlarda yapılan yollamalar, bu maddeye yapılmış sayılır.

5393 SAYILI 13.07.2005 TARİHLİ BELEDİYE KANUNU

Zabitanın Görev ve yetkileri

Madde 51: Belediye zabıtasınca, belde de esenlik, huzur, sağlık ve düzenin sağlanması amacıyla Belediye Meclisi tarafından alınan ve belediye zabıtası tarafından yerine getirilmesi gereken emir ve yasaklarla bunlara uymayanlar hakkında mevzuatta öngörülen ceza ve diğer yaptırımlar uygulanır.

04.07.1934 TARİHLİ VE 2559 SAYILI POLİS VAZİFE VE SELAHİYET KANUNU

Madde 6: Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden;

- Faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılan,
- Açık ve kapalı bulunacağı saatlere uymayan,
- Bu Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen yasaklara uymadığı tespit edilen,

d) Mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilen,

İş yerlerinin işletmecilerine beşyüz Türk Lirası ile bin Türk Lirası arasında idarî para cezası verilir.

Bu maddede öngörülen idarî para cezaları, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında il daimi encümeni tarafından verilir. Verilen idarî para cezalarına dair kararlar ilgililere 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. İdarî para cezaları 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Bu maddede belirtilen aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır.

Madde 8: Polisçe kat'î delil elde edilmesi halinde;

A) Kumar oynanan umumî ve umuma açık yerler ile her çeşit özel ve resmi kurum ve kuruluşlara ait lokaller,

B) Mevzuata aykırı bir şekilde uyuşturucu madde imal edilen, satılan, kullanılan, bulundurulmuş yerler,

C) Mevzuata aykırı faaliyet gösteren genelevler, birleşme yerleri ve fuhuş yapılan evler ve yerler,

D) Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Anayasal düzenine, genel güvenliğe ve genel ahlâka zararı dokunacak oyun oynatılan, temsil verilen, film veya video bant gösterilen yerler ile internet üzerinden yapılan yayınlara izin verilen yerler,

E) Derneklere, sendikalara, loca ve kulüplere, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile benzeri kurum ve kuruluşlara ait ve yalnız üyelerinin yararlanması için açılan lokalle

den, birden fazla denetim sonunda ve yazılı ihtar rağmen, iç yönetmeliğine aykırı faaliyet göstererek umuma açık yer durumuna geldiği tespit edilenler,

Mahallin en büyük mülkî amiri tarafından otuz günü geçmemek üzere geçici süreyle faaliyetten men edilir.

Bu maddede yazılı fiiller sebebiyle bir yıl içinde üç defa faaliyetten men edilen işyerlerinde, bu fiiller tekrar işlendiği takdirde, işyeri açma ve çalışma ruhsatları, mahallin en büyük mülkî amirinin bildirim üzerine, belediye veya il özel idaresi tarafından beş iş günü içinde iptal edilir.

(* Para cezaları miktarlarının değerleri güncellenerek uygulanır.)

SONUÇ:

- Gıda Güvenliği Eylem Planının uygulanması ile Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Gıda ve Yem Şube Müdürlüğüne yürütölen denetimlerin, diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde il bazında etkinliği artacaktır.
- Bu eylem planı ile Kahramanmaraş'taki gıda güvenliğiyle ilgili sorunların ayrıntılı olarak tespit edilmesi,
- Gıda denetimlerinin planlanması, oluşturulan planın uygulanması ile gıda güvenliği sağlanacaktır.
- Sektör çalışanlarının eğitimleri planlı ve sürekli olacak.
- Bu eylem Planının uygulamaya konulmasıyla ilgili kurumlar arasında koordinasyon ve bilgi paylaşımı sağlanacak.
- Bazı görevlerin ve yetkilerin kurumlar arasında paylaşılması sağlanacak.
- Denetimler, işyerlerinin ruhsatlandırılması gibi işlemler daha çabuk ve sağlıklı yapılabilecektir.
- Kurumlar arasındaki yetki belirsizliđi ortadan kalkacak.
- Bu eylem planı ile Kahramanmaraş'taki gıda güvenliğiyle ilgili sorunlar büyük ölçüde çözülecek.
- Gıda sektöründe çalışanların bilgileri artacak.
- Tüketici bilinçlenecek.
- Yaptırımlar etkili olacaktır.
- Eylem planıyla zaman, araç, personel ve diğer kalemlerden azami tasarruf sağlanacaktır.
- Beyaz Tabak uygulaması ile kalite bir üst seviyeye çıkarılacaktır.